CIUTAT GEGANTERA · 2011

XV ANIVERSARI

35 anys de Trobades Geganteres

XVII fira del món geganter

la Seu d'Urgell

2026

Ajuntament de la Seu d'Urgell

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Diputació de Lleida

AGRUPACIÓ DE COLLES GEGANTERES DE CATALUNYA

17/18/19 D'ABRIL

LA FIRA

L'any 2007, l'Agrupació de Colles Geganteres de Catalunya va proposar la creació d'una Fira itinerant relacionada directament amb el món dels gegants, per tal de poder acostar a les colles i als diferents pobles del territori l'activitat dels diversos sectors implicats en el fet geganter. Així mateix, la Fira naixia també amb l'objectiu de crear un espai de trobada per a geganters, entitats, artesans, constructors, luthiers, llibreters, músics i empreses relacionats amb aquest món, a més de ser una de les tres activitats principals de l'Agrupació de Colles de Geganters de Catalunya. Aquest esdeveniment ofereix un punt de trobada i d'intercanvi a totes aquelles persones interessades en la cultura gegantera. Amb aquest objectiu, es divulguen les actuacions i iniciatives que incideixen directament en el món geganter, que es presenten durant el cap de setmana de Fira, amb la trobada de colles i expositors, xerrades, tallers infantils, concerts i mostres de balls.

Enguany, la Seu d'Urgell tindrà el plaer d'acollir aquest esdeveniment, el qual suposarà rebre durant tot el cap de setmana més de seixanta colles amb geganters i geganteres de tot Catalunya, Madrid, Navarra, Andorra i la Catalunya Nord. A més, és un any molt especial per la nostra ciutat, ja que aquest 2026 farà 15 anys que la la capital de l'Alt Urgell va ser proclamada com a 26a Ciutat Gegantera de Catalunya, una fita que recordem amb molt d'orgull. Durant l'abril del 2011 vam omplir la Seu de gegants, una efemèride que també volem aconseguir amb la Fira del Món Geganter. Aquest any també celebrem que fa 35 anys que vam acollir la 1a Trobada Gegantera, tot just un any abans de convertir-nos en subseu olímpica dels Jocs de Barcelona'92.

EDICIONS HISTÒRIQUES

- 2024- Balsareny
- 2023- La Ràpita
- 2022 - Tordera
- 2021 - Castellbisbal
- 2019 - Castellterçol
- 2017 - Vacarisses
- 2016 - Llinars del Vallès
- 2015 - Puigcerdà
- 2014 - Sant Vicenç dels Horts
- 2013 - Sallent
- 2012 - Sant Feliu de Llobregat
- 2011 - Ulldecona
- 2010 - Calella
- 2009 - Cassà de la Selva
- 2008 - Sant Quirze del Vallès
- 2007 - Pineda de Mar

fira del món geganter
la Seu d'Urgell
2026

CIUTAT GEGANTERA 2011 - 15 ANYS

L'any 2011 la nostra ciutat va viure un dels capítols més destacats de la seva història gegantera: la celebració de la **26a Ciutat Gegantera de Catalunya**, un honor que vam rebre amb entusiasme i compromís. Des d'aleshores, ja fa 15 anys que la nostra ciutat porta amb orgull aquest títol que ens posa en la cúspide del panorama geganter català.

Aquell cap de setmana del 15, 16 i 17 d'abril de 2011, La Seu d'Urgell es va transformar en un autèntic escenari geganter. Més d'un centenar de colles geganteres d'arreu del territori van omplir els nostres carrers de música, gegants i emoció. El diumenge 17 d'abril va tenir lloc el moment més esperat: l'Acte de Traspàs del títol de Ciutat Gegantera, quan La Seu va rebre de Manlleu en Treball i na Cultura, els gegants de Catalunya, juntament amb els gegantons Pau i Alegria. La plaça Joan Sansa plena de milers de persones quedarà gravada per sempre en la memòria de molts urgellencs i urgellenques.
Durant tot aquell any, vam tenir la sort de custodiar els gegants de l'Agrupació i de representar la cultura gegantera catalana arreu del país amb els gegants Treball i Cultura. Un 2011 i part del 2012 que ens van permetre visitar diverses poblacions del territori i gaudir de la capitalitat gegantera.

També vam travessar fronteres per fer-los dansar a Steenvoorde i Grenoble (França). El nostre any com a Ciutat Gegantera va culminar amb el relleu a Masquefa, on vam lliurar els gegants de l'Agrupació a la nova ciutat amfitriona l'any 2012.

Mirant enrere, recordem aquell 2011 com un any extraordinari que va fer vibrar tota la nostra ciutat i ens va situar, amb orgull, dins la gran història del món geganter català. Avui, quinze anys després, recordem amb gran emoció aquell 2011 que va marcar un abans i un després en la nostra història. Ser Ciutat Gegantera de Catalunya va ser, i continua essent, un honor immens que forma part del nostre esperit col·lectiu i del nostre compromís amb el món geganter.

35 ANYS DE TROBADES GEGANTERES

Enguany estem de doble aniversari: celebrem 35 anys de trobades geganteres a la Seu d'Urgell, d'ençà que l'any 1991 es va decidir celebrar la 1a Trobada Gegantera a la nostra ciutat. Des d'aquell moment, la trobada s'ha celebrat ininterrompudament cada últim dissabte d'agost, dins el marc de la nostra Festa Major, convertint-se en una cita imprescindible del calendari festiu urgellenc, a excepció de l'any 2020, quan ens vam veure obligats a suspendre-la a causa de la pandèmia. Així doncs, aquest 2026 arribem a la 34a edició de la nostra Trobada Gegantera.

Al llarg d'aquestes més de tres dècades, hem vist dansar pels carrers de la Seu d'Urgell nombroses parelles de gegants i hem viscut visites molt especials, com la de la Família Robafaves l'any 2012, després d'haver estat els seus convidats a la Postal de Gegants de les Santes de Mataró del mateix any. També hem celebrat moments clau com l'estrena dels nostres gegants nous, l'Ot i la Urgell, i dels gegantons Minairó i Minairona, així com haver tingut la sort de custodiar durant tot un any els Gegants de Catalunya, en Treball i la Cultura.

Durant aquests 35 anys d'història gegantera, la família de la Seu també ha crescut, amb la incorporació de nous membres, i ha viscut comiats sentits d'altres que, malauradament, ens han deixat. A més, hem tingut la sort de portar els nostres gegants més enllà de Catalunya, visitant poblacions de França, Múrcia i Torrejón de Ardoz, fent arribar la nostra tradició i l'esperit geganter arreu.

PROGRAMA D'ACTES

17, 18 i 19 d'abril de 2026

17a Fira del Món Geganter

PROGRAMA D'ACTES

DIVENDRES 17 D'ABRIL

SALA D'ACTES DE L'AJUNTAMENT

20:00 H - REBUDA D'AUTORITATS

Signatura del Llibre d'Honor de la Ciutat i parlaments dels representants de l'Agrupació de Colles Geganteres de Catalunya amb les autoritats municipals, nacionals i la Colla Gegantera de la Seu d'Urgell.

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL - PLAÇA DELS OMS

20:15 H - REBUDA DELS GEGANTS DE CATALUNYA: EN TREBALL I NA CULTURA I DELS CONVIDATS D'HONOR

Rebuda i intercanvi de records amb els convidats forans. Amb la participació de la **Colla Gegantera de Caldes de Malavella** (Ciutat Gegantera 2025), els gegants de **Cintruénigo** (Convidats d'Honor, Navarra) i **Manlleu** (Ciutat Gegantera 2010). Rebuda amenitzada amb música tradicional pirinenca en directe, a càrrec del **Duo Pirineus** (Agustí Busquets i Narcís Mellado)

20:45 H - PASSADA DE LLUÏMENT FINS L'ESPAI FIRAL

Itinerari: Pl. dels Oms, C/Major, C/Jueus, C/Sant Josep de Calassanç, Pl. Catalunya, C/Sant Ot, C/Joaquim Viola la Fuerza, C/Llorenç Tomàs i Costa i Pl. Joan Sansa

PLAÇA JOAN SANSA

21:30 H - MOSTRA DE BALLS DELS GEGANTS

Mostra de balls dels convidats forans i conmemoració del 15è Aniversari del Traspàs de Ciutat Gegantera amb la Colla Gegantera de Manlleu i els Gegants de Catalunya,

22:30 H - CONCERT D'ORQUESTRINA TRAMA

PROGRAMA D'ACTES

DISSABTE 18 D'ABRIL – MATÍ

8:00 H - DESPERTADA I TIRADA DE COETS PELS CARRERS DE LA CIUTAT

Amb el **grup Tambuka.** Punts de pirotècnia a la plaça Catalunya, les Monges i la plaça dels Oms.

PLAÇA DELS OMS

9:15 H - CERCAVILA INAUGURAL AMB ELS GEGANTS DE CATALUNYA

Passejada inaugural pel mercat de la ciutat amb en Treball i na Cultura fins l'Espai Firal.
I*tinerari: Pl. dels Oms, C/Major, C/Fra Andreu Capella, Pg. Joan Brudieu, Pl. Catalunya, C/Sant Ot, C/Joaquim Viola la Fuerza, C/Llorenç Tomàs i Costa, Pg. Pasqual Ingla i Pl. Joan Sansa*

PLAÇA JOAN SANSA - ESPAI FIRAL - ESCENARI CENTRAL

10:00 H - INAUGURACIÓ DE L'ESPAI FIRAL I PLANTADA DE GEGANTS

A càrrec de l'alcalde la ciutat, l'ACGC i la Colla de Geganters i Grallers de la Seu d'Urgell.
Horari: de 10 a 14h i de 16 a 20h. Amb estands i paradistes vinguts d'arreu relacionats amb el fet geganter i la cultura popular.

10:15 H - CONCERT DE MÚSICA TRADICIONAL I TALLER DE DANSES AMB PEP LIZANDRA I L'ORQUESTRA DE L'INSTITUT JOAN BRUDIEU

11:30 H - TEATRE: "LA SIMITARRA I LES PERLES"

Representació del conte d'Albert Galindo i Laura Pal sobre els Gegants Vells de la ciutat, l'Abd Al-Rahman i la Constança de Castellbò, a càrrec de l'**Escola de Teatre de la Seu d'Urgell**.

12:15 H - XERRADA - TALLER: "CREANT FIGURES QUE PARLEN" AMB L'ESCULTOR D'IMATGERIA FESTIVA PAU REIG

L'artista solsoní ofereix una proposta per descobrir el procés creatiu d'una figura festiva des d'una mirada profunda i transformadora. Una experiència que connecta art, creixement personal i comunitat, vinculada a la imatgeria de la Seu d'Urgell i als seus processos de restauració.

Pau Reig
Taller d'escultura

13:15 H - PRESENTACIÓ DEL 38È APLEC INTERNACIONAL D'ADIFOLK I DELS GRUPS PARTICIPANTS - ESTOCOLM 2026

En el marc de la Fira del Món Geganter, Adifolk anunciarà els grups que representaran la cultura popular catalana aquest estiu a Suècia. Acte conduït per Oriol Ramírez i l'acompanyament del capgròs Folk.

ESTOCOLM
38è Aplec Internacional
2026

PROGRAMA D'ACTES

DISSABTE 18 D'ABRIL – TARDA

PLAÇA JOAN SANSA - ESPAI FIRAL

16:30 H - PLANTADA I EXPOSICIÓ DE FIGURES

17:30 H - CERCAVILA AMB LES COLLES PARTICIPANTS

Itinerari: Pl. Joan Sansa, C/Comtat d'Urgell, C/Germandat de Sant Sebastià, Av. Pau Claris, C/Sant Ot, Pl. Catalunya, Pg. Joan Brudieu, C/Lluís de Sabater, c/Major i Pl. dels Oms

PLAÇA DELS OMS

19:00 H - ENTRADA A PLAÇA I PRESENTACIÓ DE COLLES

Entrada a plaça de les colles participants amb l'acompanyament musical en directe de la **Cobla Tres Quartans Bramasacs**, amb antics components del grup El Pont d'Arcalís.

19:30 H - BALLS DE LLUÏMENT I BALLS CONJUNTS

Mostra de balls protocol·laris de les figures de l'ACGC amb el Ball de l'Aniversari i el Ball de Peuets de Gegant. L'Ot i la Urgell ballaran el Ball Nou en commemoració del **15è Aniversari de Ciutat Gegantera 2011** i l'Abd al-Rahman i la Constança de Castellbò ballaran el seu ja tradicional "Valset dels Vells". Després, ball conjunt de totes les colles presents.

PLAÇA DELS OMS - PATI DE LA CATEDRAL

22:30 H - ESPECTACLE DE LA FIRA DEL MÓN GEGANTER 2026: "ARRELS, HISTÒRIES GEGANTS!"

Espectacle a càrrec d'**Ofèlia Drags** amb la participació dels gegants de Castellterçol, Caldes de Malavella, Monistrol de Calders, Cànoves i Samalús, Martorell, Organyà, Tàrrega, Alcover, Masllorenç i la Seu d'Urgell amb música en directe del **grup folk Lurretik** (Ivan Caro i Elias Fernández). Castell de focs a càrrec dels **Diables de l'Alt Urgell**.

23:15 H - CERCAVILA NOCTURNA DE GEGANTS I DISBAUXA

Amb la **Xaranga Buidant la Bota** des de la plaça dels Oms fins la zona esportiva.

ZONA ESPORTIVA - POLIESPORTIU

00:30 H - NIT DE FESTA AMB BERNARDA'S PUSSY

*Servei de barra al poliesportiu

Fira del món geganter

PROGRAMA D'ACTES

DIUMENGE 19 D'ABRIL

8:00 H - MATINADES PELS CARRERS DEL NUCLI HISTÒRIC

PLAÇA JOAN SANSA - ESPAI FIRAL

9:00 H - PLANTADA DE GEGANTS, OBERTURA DE LA FIRA I ESMORZAR DE COLLES

10:30 H - ACTE DE PRESENTACIÓ I MOSTRA DE BALLS DE LES NOVES FIGURES ESTRENADES O RESTAURADES DES DE LA DARRERA FIRA

Presentació i balls de lluïment de les noves figures estrenades des de la darrera Fira del Món Geganter (Balsareny - juny de 2024). Amb la participació de les figures **Bufones de Fuego** (Torrejón de Ardoz), **Seny i Rauxa** (Manresa), **Còrdia** (Santuari de Reus), **Casimira** (Mura), **el Solet** (Calafell), **Violeta, Pinyanet i Terrible** (Alfarràs), **Blanca Aurora i Capità Parés** (Lloret de Mar), **Catenària** (Sarrià), **Aigó i Isarn** (Sant Fruitós de Bages), **Amèlia** (Vacarisses), **Bastià** (Taradell), **Vilana- Perles** (Oliana), **Gegants Avis** (Sabadell), **Els Cubanus** (Duesaigües), **Sebastianet** (La Ràpita), **Feliu, Facunda i Madrona** (Alella), **Gerd i Erling** (Martorell), **Andreu i Marcel·la** (Igualada), **Euruir** (Pinar-Rubí), **Oriol** (Ca n'Oriol -Rubí) i **Romà** (Manlleu)

11:30 H - CERCAVILA PELS CARRERS DE LA CIUTAT

Itinerari: Pl. Joan Sansa, C/Comtat d'Urgell, C/Germandat de Sant Sebastià, C/Llorenç Tomàs i Costa, C/Joaquim Viola Lafuerza, C/Sant Ot, C/Regència d'Urgell, C/Llorenç Tomàs i Costa, C/Sant Ermengol, Pl. Catalunya, Pg. Joan Brudieu, C/Lluís de Sabater, C/Major i Pl. dels Oms.

PLAÇA DELS OMS

13:00 H - ENTRADA DE COLLES A PLAÇA I GRAN FINAL DE FESTA

Entrada i presentació de les colles participants a la plaça dels Oms. Tot seguit, balls de cloenda amb els Convidats d'Honor, els gegants forans i la imatgeria de l'ACGC i gran ball final de totes les colles geganteres que donaran punt i final als actes de la XVIIa Fira del Món Geganter.

PATI DE L'ESCOLA LA SALLE

14:00 H - DINAR DE CLOENDA

Preu: 7€ (amanida de pasta, cuixa de pollastre, postre i aigua). Inscripció prèvia.

COLLES PARTICIPANTS

- La Seu d'Urgell
- Caldes de Malavella (ACGC)
- Cintruénigo (Navarra)
- Torrejón de Ardoz (Madrid)
- Perpinyà (Catalunya Nord)
- Thuïr (Catalunya Nord)
- El Soler (Catalunya Nord)
- Andorra la Vella
- Sabadell
- Tàrrega
- Santpedor
- Palau-Solità i Plegamans
- Calafell
- El Santuari (Reus)
- Cubelles
- Linyola
- Peralada
- Cappont (Lleida)
- Ca n'Oriol (Rubí)
- El Pinar (Rubí)
- Gerd i Erling (Martorell)
- Martorell
- La Ràpita
- Mura
- Oliana
- Vacarisses
- Alcover
- Seny i Rauxa (Manresa)
- Cervera
- Seròs
- Castellbell i el Vilar
- Monistrol de Calders
- Castellterçol
- Lloret de Mar
- Roda de Ter
- Sarrià (Barcelona)
- Sol i Lluna (Bossòst)
- Alella
- Alfarràs
- Castelldefels
- Sant Llorenç Savall
- Cànoves i Samalús
- Sant Pere de Vilamajor
- Taradell
- La Bisbal del Penedès
- Duesaigües
- Castellnou de Seana
- Sant Fruitós de Bages
- Colla Morada (Mollet V.)
- La Veu d'Anoia (Igualada)
- Palafolls
- Guissona
- Alforja
- Sanaüja
- Montoliu de Lleida
- Vila-Seca
- Nòrdics (Solsona)
- Ponts
- Vilallobent
- Manlleu
- Masllorenç
- Torregrossa
- Frida (Tarragona)
- Organyà
- Fondarella

fira del món geganter

agrupació de colles de geganters de catalunya

ELS EXPOSITORS I FIRAIRES

PLAÇA JOAN SANSA

QUI PODRÀS TROBAR A L'ESPAI FIRAL? DESCOBREIX-LOS AQUÍ!

DAVALLADA

Botiga de gegants i bèsties de goma. Catàleg d'elements de cultura popular i stickers.

LA BOTIGA DE LA FESTA MAJOR

Venda de gegants de goma, jocs interactius de cultura popular per la canalla i contes de gegants per pintar i fullejar.

TABALS CABRERA

Construcció, restauració i manteniment de tabals tradicionals i artesanals.

ELS TON'S.CAT

Blog de marxandatge i samarretes personanalitzades per a colles i festes, nadons i tot tipus d'especialitats.

FESTIARI

Marca que fa joguines de figures de les festes populars de Catalunya perquè els infants puguin jugar i conèixer aquesta tradició.

JOAN BOSCH I PLANAS - VILATANA

Escriptor i investigador català de Vilafranca del Penedès, conegut per la seva obra literària i els seus estudis culturals i històrics, especialment relacionats amb la tradició popular.

3D TRACA

Arrels catalanes i mirada global. Combinació única d'artesania digital i tecnologia avançada, transformem la tradició en peces úniques i emotives.

ADIFOLK

Associació per la difusió del folklore català i d'altres països. Organitzador d'aplecs internacionals.

L'AGRUPACIÓ DE COLLES GEGANTERES

Entitat fundada el 1984, que coordina i representa les colles geganteres catalanes. Té com a objectiu promoure, preservar i difondre la cultura dels gegants arreu de Catalunya.

LA TRADILLIBRERIA

Catàleg de llibres de cultura tradicional i popular.

DCAT FESTA

Botiga manresana de gegants de goma, calcomanies de gegants i articles de cultura popular.

REVISTA GEGANTS

Revista d'estudi del món geganter i de tot el folklore que l'envolta. És una edició trimestral, en paper i en digital, que produeix l'Agrupació de Colles de Geganters de Catalunya des del 1986. Enguany, està d'aniversari!

ÀNIMA RECORDS - VIC

Venda de gegants de goma, contes, regals originals i personalitzats relacionats amb la cultura popular i les tradicions catalanes.

ELS EXPOSITORS I FIRAIRES

ARA I SEMPRE CULTURA

Difusió en el món educatiu de la cultura popular i tradicional de Catalunya.

DEKORA KULTURA

Quadres pintats a mà i personalitzats per encàrrec, amb temàtiques relacionades amb elements de la cultura popular, tradicions i motius visuals únics.

ARTESANIA J.M. SÁNCHEZ

Empresa navarresa dedicada a la fabricació artesanal de gegants, capgrossos, carrosses i figures de goma

JOSEPA TRAVÉ - ESCOLA D'ART

Descobreix l'Escola Municipal d'Art de la Seu d'Urgell i la tècnica de Josepa Travé, creadora de les figures artesanals en petit dels gegants i capgrossos de la ciutat.

QUI PODRÀS TROBAR A L'ESPAI FIRAL? DESCOBREIX-LOS AQUÍ!

ESPARDENYES TRAVETA

Espardenyes per a geganters i elements de cultura popular a mida i de diferents tipologies.

BESTIARI

Federació d'entitats de cultura popular de Catalunya que treballa per preservar, coordinate i promoure el bestiari festiu.

ESCOLA DE TEATRE

Creació d'espectacles d'arrel pirinenca i base important del teixit cultural de la Seu d'Urgell.

EXPOSICIÓ MÓN GEGANT

VESTÍBUL DEL PALAU D'ESPORTS

Adreçada a un públic familiar, l'exposició s'ha concebut amb una clara voluntat divulgativa. Els quinze plafons que conformen la mostra es divideixen en dos blocs: una lectura amena per comprendre la singularitat dels gegants que es donen a conèixer, i un reguitzell de fotografies i grafismes per il·lustrar-ne la morfologia. Si bé l'exposició abraça tots els continents, s'atura més detalladament en aquells països europeus (Catalunya, Àustria, Bèlgica, Espanya) on la tradició gegantera està més arrelada. Esdevé una plataforma de recerca per conèixer com es viuen els gegants en aquells indrets on, malgrat poder-hi certificar la seva presència, no es disposa de gaire informació sobre com són ni quina funció social hi juguen

ELS EXPOSITORS I FIRAIRES

QUI PODRÀS TROBAR A L'ESPAI FIRAL? DESCOBREIX-LOS AQUÍ!

ARÇ COOPERATIVA

Corredoria d'assegurances especialitzada en el sector de l'economia social i solidària, el món associatiu i les energies renovables.

MUSSAP ASSEGURANCES

MUSSAP ajuda els gegants sobretot assegurant les activitats de les colles, donant suport institucional i promovent la cultura popular.

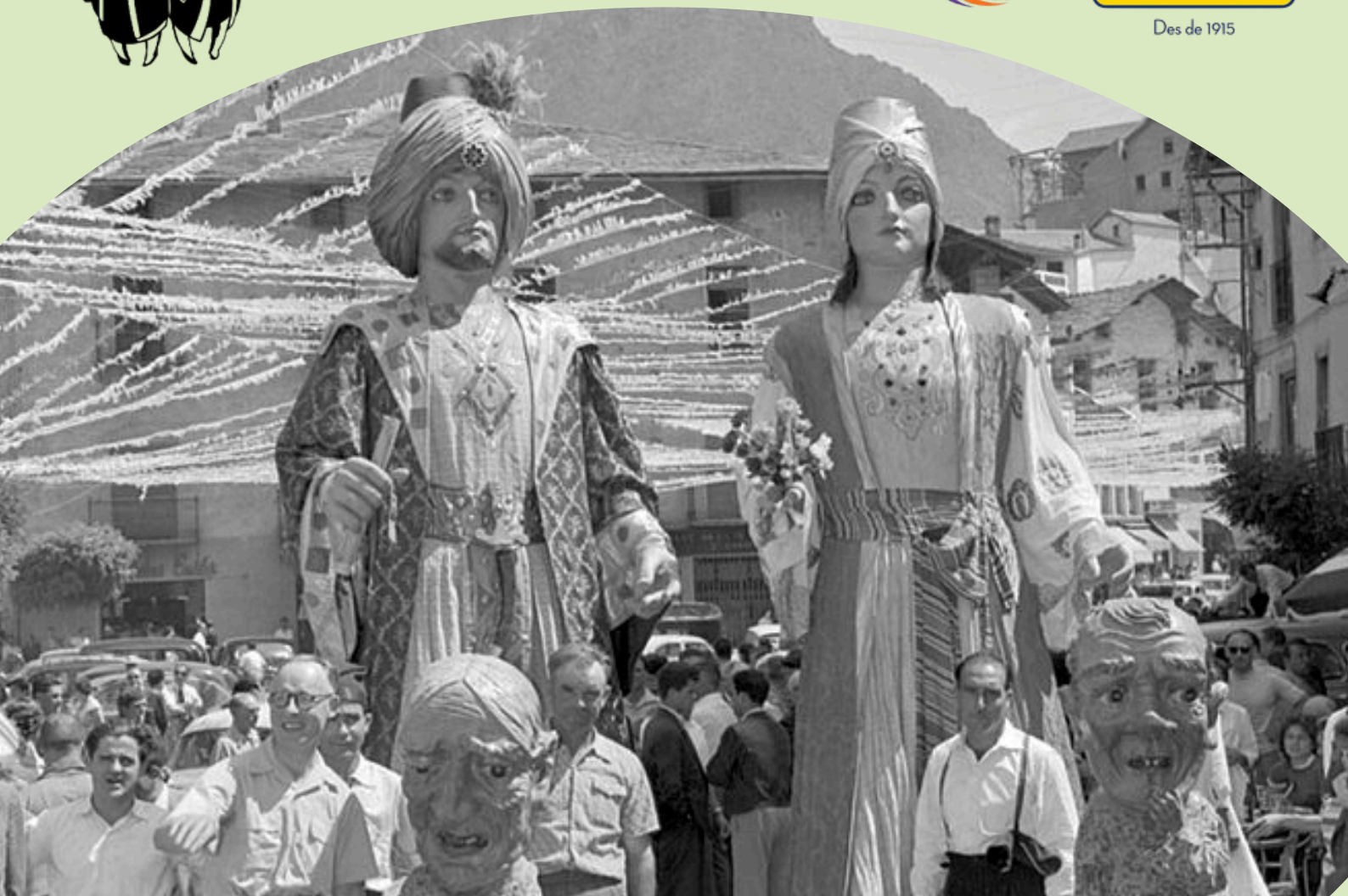

LA TRADICIÓ GEGANTERA AL COR DEL PIRINEU

Conjunt geganter de la Seu d'Urgell. Aleix Godinho.

Amb una tradició gegantera de més de 200 anys, la capital del Pirineu català entoma un nou repte: acollir la 17a edició de la Fira del Món Geganter l'any 2026. La Seu d'Urgell tornarà a ser l'epicentre geganter de Catalunya, una nova fita que la colla afronta amb il·lusió i entusiasme.

Novament, és un plaer poder rebre gegants d'arreu i celebrar aquesta 17a edició de la Fira a casa ja que, per primer cop, aquesta festa arriba a la província de Lleida. A més, serà la segona que se celebrarà en terres de l'Alt Pirineu i Aran, un fet que ens omple d'orgull i que ajuda a situar el Pirineu i les nostres tradicions al mapa. La tradició gegantera a la nostra ciutat segueix ben viva des de finals del s. XVIII, concretament des de l'any 1741, moment en què la ciutat encarrega la creació d'una parella de gegants per a formar part de la processó de Corpus Christi d'aquell mateix any. Així doncs, podem dir que la Seu compta amb una tradició gegantera de 285 anys, entesa de manera diferent al llarg d'aquests gairebé tres segles.

No hi ha constància de quan va desaparèixer la primera parella de gegants, però hi ha evidències que ens permeten assegurar la seva existència almenys, fins al 1941, sempre al costat d'uns capgrossos, el Vell i la Vella, dos capgrossos centenaris que encara conservem a la ciutat.

No obstant això, l'any 1943, des de l'Ajuntament s'acorda comprar una parella de gegants nous al mític taller El Ingenio de Barcelona i la roba possiblement es va adquirir a la sastreria teatral Casa Paquita, també a Barcelona.

Si heu fet càlculs, sabreu que estem parlant de l'Abd al-Rahman, un cabdill moro del califat de Còrdova, i de la Constança de Castellbò, els que coneixem avui dia com a els actuals gegants vells. Durant moltes dècades, l'Abd al-Rahman i la Constança sortien acompanyats d'un músic que els feia ballar al so del flabiol i el tamborí, una tradició que, gràcies al grup Cobla Tres Quartans Bramasacs i a antics integrants del grup El Pont d'Arcalís, vam rependre en el marc del seu 80è aniversari l'any 2023.

LA TRADICIÓ GEGANTERA AL COR DEL PIRINEU

El nostre seguici ha anat creixent al llarg dels anys amb la incorporació dels gegants nous, l'Ot i l'Urgell (del 2005), i del Minairó i la Minairona, els nostres dos gegantets, els quals representen l'essència viva del Món Màgic de les Muntanyes i del Pirineu. A més, des de l'any 2015, l'Ot i l'Urgell es vesteixen de gala per dansar cada diumenge de Festa Major el Ball Cerdà, reconegut com a Element Festiu Patrimonial d'Interès Nacional, una de les nostres senyes d'identitat.

Amb aquesta llarga trajectòria i per tal de celebrar un 2026 amb doble aniversari, el 17, 18 i 19 d'abril de 2026 serà el moment de viure un cap de setmana únic amb una programació plena d'actes amb cercaviles de gegants, mostres de balls tradicionals, concerts, espectacles, tallers i xerrades que inundaran la nostra ciutat de cultura, música i gent. A més, les dates no són fruit de la casualitat, ja que el 17 d'abril de 2011, la plaça Joan Sansa s'omplia amb centenars de gegants durant l'acte de traspàs entre les ciutats de Manlleu i la Seu d'Urgell. Una data clau i ben especial per nosaltres, que donarà inici als actes de la Fira del Món Geganter.

Quinze anys més tard tornarem a viure una de les grans trobades del món geganter i ens tornarem a retrobar amb els nostres enyorats Treball i Cultura, que durant un any sencer van tenir el plaer de viure als Pirineus.

L'objectiu és ensenyar-vos la millor versió de la nostra ciutat i crear sinergies entre les colles geganteres que ens visiten per tal de poder acostar a les colles i als propis urgellencs l'activitat dels diversos sectors implicats en el fet geganter. Prepareu-vos per viure una festa memorable i per sentir de ben a prop la tradició gegantera al cor del Pirineu!

Els gegants Abd Al-Rahman i Constança de Castellbò des de la Torre de Solsona.

ENTRE TELES I TRADICIÓ: L'ART DE VESTIR GEGANTS

Gemma Malé, figurinista

El món geganter va més enllà d'uns personatges o d'un seguit de gent que fa dansar figures d'alçada. També hi ha oficis i persones que són essencials perquè un gegant pugui sortir a ballar amb les seves millors gales. L'essencial és invisible als ulls, tal com diria el Petit Príncep.
Invisible als ulls és tot artista que moldeja els gegants i els dona vida, però també tots aquells que confeccionen les seves vestimentes.
Quan una colla gegantera surt a plaça, la mirada del públic se centra en els gegants: la seva alçada, el ball, el moment en què la faldilla s'obre mentre giren. El que sovint queda fora de focus és tot el treball que fa possible aquesta imatge. Darrere de cada vestit hi ha hores de recerca, disseny i proves. És la feina de persones com la figurinista mataronina Gemma Malé, que des de fa anys vesteix gegants d'arreu mentre compagina aquesta tasca amb el teatre, els musicals i la publicitat.

Malé assegura que la seva relació amb els gegants va començar sense haver-ho planificat. "Jo no crec en les casualitats, però sí que va ser tot per casualitat", explica. Tot va arrencar quan es va implicar com a voluntària en la festa major de Mataró, Les Santes, ajudant en l'organització d'actes com la gegantada. En aquell moment es commemoraven els 400 anys de l'Àliga de Mataró i ella, com a figurinista, es va oferir a fer-ne els figurins.

Retocs al gegant Jeroni de Badalona. Montserrat Silvestre

Aquell gest la va acabar portant a una conferència sobre l'aniversari de la figura, on va conèixer el folklorista Jan Grau, una trobada que marcaria el seu futur dins la cultura popular. "Em va dir: tu fas vestuari de gegants? I jo li vaig dir: no, què és això?", recorda. La resposta de Grau va ser tan senzilla com reveladora: "És el mateix que vestir una persona, però més gran".
A partir d'aquell moment la va posar en contacte amb la colla de Badalona i amb altres referents del món geganter. El seu primer treball va ser la reposició del vestuari de la Dimonieta, i des d'aleshores gairebé no ha deixat de vestir figures. Amb el temps, Malé ha treballat en projectes molt diversos, però alguns li han deixat un record especial pel pes històric de les figures, per això recorda especialment els treballs amb els gegants de Vilanova i la Geltrú i amb els més antics de Manresa.
En aquests casos, el repte no és només estètic: també és patrimonial. El vestuari forma part de la identitat de la figura i qualsevol canvi pot ser delicat. En el cas de Manresa, per exemple, van estudiar diferents opcions per trobar un equilibri entre tradició i renovació. "Vam fer quatre o cinc propostes per ajuntar el gegant modern amb el gegant antic", recorda.

ENTRE TELES I TRADICIÓ: L'ART DE VESTIR GEGANTS

Gegant Sant Nicolau (Dottignies, Bèlgica)

El públic veu el resultat final el dia de l'estrena, però darrere hi pot haver mesos de treball. "La gent no s'espera que hi ha una feina de mig any", explica Malé.

El procés comença sempre amb una conversa amb la colla. "El primer que demano és quedar amb la colla i parlar amb ells", diu. A partir d'aquí investiga la història de la figura, revisa fotografies i demana documentació per entendre com ha evolucionat el vestuari al llarg del temps. També és en aquest moment quan es defineixen les intencions del nou vestit. "Jo sempre els pregunto: què és el que voleu, què no voleu i què trobeu que està fallant del vestuari actual", explica.

Un cop té tota aquesta informació, arriba el moment del disseny. La figurinista acostuma a presentar dues propostes: "Sempre faig dues opcions: una més clàssica i una més atrevida".

Després del disseny arriba una de les parts més complexes del procés: trobar els teixits adequats. A més, la quantitat de roba necessària és molt superior a la d'un vestit convencional. "Una faldilla pot necessitar entre vuit i deu metres de teixit", diu. Per això cal trobar materials que siguin resistents, que tinguin bona caiguda i que, al mateix temps, siguin econòmicament viables per a les colles.

El procés continua amb la confecció i les proves sobre la figura. A diferència del vestuari d'escena o d'un actor, molts detalls no es poden decidir fins que la peça es col·loca directament al gegant.

"És molt complicat definir el vestuari al cent per cent amb un gegant de quatre o cinc metres", explica. Per això molts elements decoratius, com les passamaneries o els ornaments, s'acaben decidint durant les proves.

Quan el vestit està acabat, arriba l'últim test: fer ballar la figura. "Sempre demano que vingui el que mou més el gegant de la colla", explica.

Gemma Malé
disseny i producció de vestuari
+34 697 939 312

ENTRE TELES I TRADICIÓ: L'ART DE VESTIR GEGANTS

Gegants de Vilanova i la Geltrú

Gegantó Comandant Francès de Collbató

La relació de Malé amb aquest món no és només professional. Durant un temps també va formar part d'una colla gegantera.

Tot va començar també a partir de la seva implicació en Les Santes. A través de les relacions que hi va fer, va acabar vinculant-se amb la colla de Badalona i va aprendre a portar gegants. "Em van ensenyar a aixecar-los, a baixar-los, a posar les cames... primer amb el cavallet, després amb la figura i finalment amb el vestuari", recorda.

Tot i que amb el temps va deixar de portar-los per dedicar-se plenament al vestuari, aquella experiència li ha donat una mirada especial sobre les figures que ara vesteix.

Després de mesos de feina compartida, el dia de l'estrena és sempre un moment intens. "Agafes un vincle molt fort amb la colla", explica. Durant el procés es veuen sovint i es crea una relació molt estreta. Per això, un cop presentat el gegant, queda una sensació agredolça.

"L'endemà de l'estrena és com si tot s'acabés de cop", diu. Tot i això, també és el moment en què pot veure com la figura comença una nova vida a plaça.

"Em segueix il·lusionant igual que el primer gegant", assegura. Tot i la seva vinculació amb el món geganter, Malé també treballa en grans produccions escèniques, esdeveniments i campanyes publicitàries. Ha format part de l'equip de vestuari i maquillatge en actes com els Premis Laureus i ha arribat a vestir personalitats com Rafa Nadal, demostrant la versatilitat d'una trajectòria que va del teatre a la cultura popular. Perquè darrere de cada gegant que surt a plaça hi ha molt més que fusta i cartró: hi ha mesos de feina invisible i és gràcies a oficis com el de Gemma Malé que aquestes figures poden continuar explicant la seva història, any rere any.